

QUÆSTIO MEDICA.

Cardinalitiis disputationibus manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 11. Martii.

M. NICOLA O MORIN, Doctore Medico, Præside.

An præcavendo Arthritidi γαλακτοποσία?

I.

ARTHRITIS, quam guttam vocârunt barbari, θεία μισοταπός, divitum ex otio flagellum, heroum ex laboribus stipendium, medicorum, quod eorum consiliis plerumque obsurdescat, opprobrium; est morbus articularis à fetosa colluvie per arterias in articulos decumbente, originem trahens, ibique partium quæ ipsos connectunt & ambiunt distensione & vellicatione atrocissimum cum motûs impotentia dolorem inferens. Tam ærumnosa & querula ægeitadinis variæ animadvertuntur differentiæ. Alia enim est à parentibus hæreditario jure contracta, alia adventicia à causis externis & erroribus in victus ratione commissis adscita; interdum scilicet delicta patrum immeriti luunt nepotes, interdum parentibus vitiosior proles sua sibi cudit damna. Utraque vel universalis, quæ nimirum omnes aut saltem plurimos corporis articulos simul, vel vicissim invadit; vel particularis quæ uni tantum articulo in hæret; & à varietate partium, quas occupat, vernacula mutatur nomina; manus corripit chiragra, genua gravat & lacescit gonagra, coxendici insedit ischias, pedes torquet podagra: appellatur nomenclaturis hæc à loco affecto & αἴμα, quod capturam significat, deductis; ita ut podagra nihil aliud sit quam pedum e ptura, quod nempe ob dolorem vehementiam pedicæ more, quam græci podagram vocant, pedum usum intercipiat. Quamvis autem quæ cæteris articulis bellum indixit, generico à græcis vocabulo arthritidis nuncupetur, sua tamen & ipsa apud recentiores invenit nomina: in maxillæ articulum sævit syagonagra, cervix obrigescit trachelagra, per spinam dorsi vagatur rachyagra, in humerum insit homagra, cubitos vexat pechyagra nominatur.

A

COMMUNIS hujusce articulorum perniciosi continens causa non satus, sustinendæ ejus diuturnitati impar; non sanguis humor *videtur* dolorum potius mulcebra, quàm aculeus; non melancholicus succus penitioribus articulorum recessibus subeundis præ crassitiè ineptus; non denique biliosus, cum plures sint arthritici in quibus bilis non exuberat, & non pauci biliosi qui ab hac ægritudine immunes ætatem degunt, sed humor serosus non ille quidem aqueus, fatuus & insulsus, verùm sale plus aut minus perfusus. Hinc est quod cum plerique alii tumores, qui à sanguine & cæteris humoribus oriuntur, in suppurationem ut plurimum desinant, alia ratione hic morbus semper solvatur; serosorum quippe & salisform liquorum hæc est indoles, ut si omnino tenues sint, toti resolvantur; sin tartari quid & crassi admixtum habeant, in calculos & tophos tandem concrecant. Continentem hæc causam fovent & movent externæ & procatharticæ, quarum triplex est classis. Prima est earum quæ ad perennem hujusce feri generationem conferunt. Secunda eas complectitur quæ articulorum & viscerum tonum labefaciunt. Tertia quæ humoris morbifici decubitus ad articulos promovent: gliscit in dies salustiginosa hæc in vasis illuvies, futurum arthriticorum dolorum fermentum, tum propter peculiare in coctionum officinis vitium, tum præcipue ex congeneribus alimentorum & potuum, quibus utimur, elementis. Si ventriculus & cætera partes nutritivæ debitæ fermentationis depravatione in officinis suis defecerint, tunc fit *πρωτοσύνθεσις ἢ ἀσύνθεσις ἀκαθάρτου*, adeoque fæces illæ falsæ & tartaræ quas in pluribus edulis & poribus reperire est, haud rite separata una cum sanguine in arterias confluant, ibique per varias circulationes ad *ἀρθρώματα* suas evectæ, articulos demum impetunt. Ex hac partium coctionibus famulantium *εὐκαταστάσις* contingit, quod nonnulli in quibus fermentationes heterogeneorum segregatim torpescunt, à cibis & potibus sæpe non adeo malæ notæ facile offendantur; cum è contra alii quibus luto meliori fluxit præcordia Titan, in quibus scilicet tum coctiones, tum excrementorū separationes rite peraguntur, quidlibet impune faciant; Et licet cibus arthritici generandæ comparatis ad lasciviam usque sæpe indulgeant, & vino eoque etiam minus salubri liberalius sese multoties invident, arthritidis nihilominus minus securi irrideant. Verùm uberior serosæ & arthriticæ hujus materiæ seges ex alimentis & potibus sobolescit inest, nimirum cuique solo cujus succo planta, & ex plantis homo, & alia animalia nutriuntur, falsum quid & mineralis naturæ particeps, sal terræ sive tartarum vocant chimici, istud sal in plantas primo ac deinde in homines quibus planta illæ in potum & alimentum cedunt, transfusum, nisi prius coctionum & fermentationum operâ secernatur, atque inde vel per sudores discutitur, aut per urinas excernatur, cum sanguine universum corpus perlustrat, ac demum ubi naturæ est oneri, in articulos *τῶν φθόνων ἢ τῶν ὑπερσφόνων* imbecilliores expellitur, parteseque eorum sentu præditas fodiens & vellicans magis aut minus atroces pro aculeorum suorum acie dolores excitat: Hinc qui Baccho frequentius litant, arthritidis thyrso sæpius feriuntur; vitis quippe præ aliis plantis id quod falsum, argillosum & calcærium in terra est, utpote sibi familiare, pro alimento suscipit, quemadmodum ex eo colligere est, quod uberior tartari copia in vino quam in reliquis succis fermentatione defæcatis invenitur; quodque hæc planta in paupere ex succo & strigoso, solo in quo aliæ præ alimentis inopia marcescunt crescat, & vigeat quasi fere solo sale terræ sit contenta. Nec ramen idcirco sua sorte sibi gratulentur abstemii, cum scaturiant quibusdam in locis aquæ tartaræ illo succo, non minus quam vinum inquinatæ; unde arthritici apud regionem illarum incolas endemia. Articulorum in divitibus robur exolvunt otium, in generosis labor, in utrisque frequentior & immoderata in veneris & bacchi palestra exercitatio; unde tritum illud *Λυσίμβουθενε ἢ λυσίμβουθενος ἀφροδίτης γυναικῶν ὑπερσφόνων λυσίμβουθενος ποδός*: ex solvilumba venire solvilumboque Baccho generata est solvilumba podagra. Affluxum demum materiæ ad articulos ciant, paroxysmosque arthriticos inferunt cæli & aëris mu-

tationes, ac præcipue anni æstivi, ut vetus dictum sit, podagricos ephemera suam in articulis gestare, & revera quoties status austrini aut boreales vel nives imminent dolorum suorum velitationes mutationum hujusmodi *αερίωνος* & *αερίωνος* habent: inde est, quod cum sigulis anni quadris præsertim vere & autumnò gravius plectantur, tam reliquiose ab ipsis observentur æquinoctiæ, quorum omnium ratio in eo posita est, quod præterquam quod propter aëris & cæli mutationes transpiratio diversimode immutatur, adeoque interdum propter effluvia cohibita obortâ fermentatione humores in motum concitantur; tum corporum nostrorum uti & vegetabilium succi aliique liquores, sive naturæ, sive artis operâ parati, juxta has mutationes multifariam effervescent, atque varios modo fixationis, modo volatilitatis aut floris status ineunt; variat porro arthritis prout serum in quantitate & qualitate salis variat, aliosque humores secum ad articulos convehit: interdum enim serosus humor dilutior est, interdum meracior & ad spirituum, ut chymici vocant, naturam propius accedens, quales sunt vini & aliorum vegetabilium sale volatili præditorum; item salis, vitrioli, nitri, aquæ fortis, &c. interdum bilis & alii humores una cum sero ad articulos deferuntur; unde tanta in arthriticis affectibus varietas, ut modo major, modo minor dolor excitetur; tumor interdum conspicuus sit, interdum vix appareat: color patris in aliis sit rubicundus in aliis, flavus, in aliis albus, in quibusdam nialum cito solvatur, in aliis longius protrahatur, interdum fervor ingens membrum deurat, interdum nullus aut perexiguus animadvertatur; quandoque calida admota profint, quandoque noceant & frigida juvent, aliæque innumera inexplicabilis hujus morbi deprehendantur phenomena.

III.

ARTHRITIS ut suas habet *επίδης*, sic & sua habet signa; quorum alia imminetent prænunciant, alia præsentem testantur. Impendentis argumenta sunt sensus in articulis solito exquisitior; ita ut à levissima causa offendantur, puta ex novi calcæi compressione, ambulatione nonnihil longiore, vel molliori aliquo ictu, aut ad lapidem aliudve corpus duriusculum allisione. Febris plerumque ejus est antesignana, cujus origo à serosis aliisque in venis & arteriis collectis humoribus, ibique dum natura ad partes ignobiliores eos expellere nititur, commotis & tumultuantibus. Hanc præ foribus adstare, imò & ostia jam pulsare significat torpor & formicationis sensus in articulis, & quidam in eis fervor præter consuetudinem emicans. Tandem tragopodagram, ut Lucianus loquitur, sive arthritidem tragicè in ægrotantes sævientem demonstrat dolor jam actu articulos exerucians, quem plerumque tumor & rubor comitantur: qui si statim ab initio non appareat, paulò post saltem percipiuntur; pollicem pedis dolor frequentius arietat, & ad alios articulos non rarè postmodum exporrigitur: febris ante dolorem oborta nonnunquam perseverat, interdum non antecedit, sed una cum dolore accedit. Misera est arthriticorum conditio, sed non funesta: unusquisque enim vel ex plebe novit hanc ægritudinem, non solum ex se periculi expertem esse, verum sæpenumero contra plerosque alios morbos *πριφλακτικη*, & idcirco longævitas tessera haberi. Nam arthritici ob sanguinis dyscrasiam salinoriam febribus minus sunt obnoxii: à pesti autem & aliis tum pectoris, tum capitis affectibus gravioribus tuti & immunes, ut plurimum vivunt, quatenus nempe quæ continuè in ipsis succrescunt excrementa, continuè quoque ad articulos deponuntur: hinc suspecta sua bona habere debent arthritici, si athritis suas periodos servare solita, postmodum non revertatur: insidiosa liquidem hæc quies signum est naturæ jam fatiscantis, & gravissimorum morborum prænuntia; restagnans quippe in vasibus quæ olim ejus robore ad partes ignobiliores externi solebat impuritas, majori clade nobiliores impetrit; unde multorum damno & exitio observatum est propter materię arthriticæ decubitus temerè suppressos aut repercullos, modò ventriculi aut aliorum viscerum abdominis tormina, modò dyspnœam asthma & consimiles pectoris affectus, quandoque etiam apoplexiam,

4

ne non alios morbos soporosos & convulsivos supervenisse : quatuor quippe modis solvi solet arthritis, ut plurimum enim discutitur materia vel ex toto, ut nullum sui vestigium relinquat, vel maxima ex parte, ut quædam supersint ejus reliquæ : interdum, sed quod rarius est in puri quid simile mutatur; neque enim verum pus, sed sanies quædam exsudat, & extra carnem erumpens eum exedit & ambarit : aliquando humor in parte affecta diutius hærens, in tophos tandem & nodos induratur : denique fit demum ut idem humor aliò transferatur, & hæc metastasis nonnunquam partes nobiliores ut pulmones & cerebrum petat, ex quo præpostero motu nisi naturæ vel artus viribus fiat ad articulos palindrome, ægri moriuntur : interdum vergit ad ignobiliores, in quibus varices melioribus ægrotantium rebus emergunt, nec rarò ad intestina derivatur; quibus læsùs contumax alvifluxus, nec nisi cum vita finicadus subsequitur; hunc enim demum excipit marasmus, & marasum mors.

I V.

QUI Arthritidem curari posse negant, ab experientia refelluntur; cum àpud observationum Scriptores innumera prostent exempla eorum, qui medicorum ope, vel conveniente diætâ, vel temerario aut fortuito casu, ab arthritide semel liberati, immunem postea ab ea reliquam vitam duxerint Qui hæc ægrè curabilem asserunt, sui ingenii candorem ingenuo medico dignum cum hæc assertione professam arthriticam quippe diathesim visceribus penitissimè infixam, & altius impersam articulorum imbecillitatem funditus emendare, quantæ molis est ! Ut autem hic affectus artis dedecus habeatur, causæ tamen cur ægri, qui aliàs sanari possent, sanitatis optatæ fructus non consequantur, partim ab ipsismet, partim à medicis sunt rependendæ. Medici cum alii aliter de hoc morbo sentiant, & præconceptas opiniones quantumvis falsas pro veris habeant, & pertinaciùs foveant, hostem quem sibi quisque falsò slexerunt, oppugandum suscipiunt, eum verò qui reverà hostis est, prætermittunt; unde curationis *αποτυχία*. Ægrotandum verò alii qui cum vulgò credunt medicos in hac ægritudine cæcutire, ne eos quidem adeunt, adeoque morbum quem in incunabulis præfocare hæc ægrè poterant, negligentes, cum eorum incuriâ & temporis progressu adolevit, radicesque evelli necias egit, frustra aggrediuntur : alii spretis veris & peritis Medicis àl empyticos præcipites ruunt, quorum imperitiâ morbus fit deterior : alii Medicos consulunt quidem, eorumque consiliis per aliquod tempus morem gerunt ; sed tandem curationis diuturnitas iis odium parit, malantque morbum cui assueverunt ferre, quàm severioris diætæ legibus & nusquam intermittendis ingratorum remedium formulis sese adstringere : alii denique hoc unum curant, ut à paroxysmis vindiceantur, de remediis quæ ad præcavendum eorum recursum conferunt, patum solliciti. Cùm ergo arthritidum aliæ curationem ex sua natura non admittant, aliæ duntaxat ex eventu Medicorum nempe aut ægrotantium erratis, Medici est, qui suo nomini & ægrorum suorum salutem invigilat, alias ab aliis discriminare, ne quæ his possent esse alii remedia, in aliis frustra impendantur. Super hæc se sic deceerit Hippocrates, *De podagra hoc dico: quicumque aut senes sunt, aut circa articulos callos tophaceos habent, aut arumnosè vivunt siccam alvum habentes, hi omnes sani fieri non possunt humanâ arte, quantum ego novi, sanat quidem hos optimè dysenteria si supervenerit, sed & aliqua eliquationes valde presunt, quæ ad infernos locos repunt : qui verò juvenis est & circa articulos nondum callos habet concretos & accuratè vivit, & laboris amans est & animum bonum habet & obediendum pro studiorum, hic sanè Medicum intelligentem nactus sanari poterit.* Facto hoc discrimine curationem tutò aggredietur Medicus; hæc in duobus consistit est; alterum est ut tollatur paroxysmus, alterum ut præcaveatur ne subleat

3
suo tempore rursus redeat. In paroxysmo tria sunt quæ amoveri cupit arthriticus, dolor, tumor, & motus impedimentum: cum verò hæc tria orientur ab humore præter naturam in articulum illapso, rota paroxysmi curatio huc reducitur, ut humoris affluxus arceatur, & is qui illapsus est discutatur; humore enim isto educto & dolor cessat, & tumor evanescit, & motus partis redit in integrum. His omnibus indicationibus satisfaciunt venæ sectiones pro morbi magnitudine, & vitium modo quamprimum celebratæ, & repetitæ purgationes declinante paroxysmo; exhibita topica pro variis affectibus temporibus varia ac demum exacta, & ad artis leges castigata victus ratio.

V.

MAGNUM est & prope divinum, hominem arthritidis compedibus manus & pedes vinctum non jam usu & functionibus, sed desultoriis dolorum incutibus, artus suos duntaxat dignoscens, viribus ex torminum & vigiliarum perennitate pœnæ defectum, ad hoc, ut ita diceres, mente & linguâ solummodò constantem, ut cruciatus suos acutiùs sentiat, & inanibus querelis Deum & homines fatiget, è lecto suscitare! Verum palmarium videri debet eumdem hominem ex hoc carcere & carnificinâ sæliciter ereptum, in perpetuam & securam libertatem vindicare. Hoc quaecumque arte nequaquam majus est, modò Medicus, & ægro-tans in idem opus sedulo conspirent: cum enim arthritidis prophylaxis in his tribus versetur, nempe ut prævertatur materiæ arthriticæ collectio, deinde ut si quæ collecta sit, priusquam ad articulos impetum faciat, eximatur, ac demum ut iidem articuli quò minus facile eam excipiant, roborentur; anteverteatur Synathrisimus optimâ victus ratione, & remediis viscerum intemperiem emendantibus; si quid collectum fuerit, vacuantibus eliminabitur. Articulis pristinum tonum restituent roborantia subducta secundùm hos Canones medendi ratione sælicij quandòque eum successu in hac re; sic se gerunt imprimis diætam tanquam maximi inò præcipui momenti commendant, ut pote, sine quâ cætera remedia nihil aut parùm profuisse, & qua sola, quod scilicet sublata hujus beneficio fontis perennitate; qui ad morbi institutionem jugiter seaturiebant, rivuli exaruisissent in reliquam vitam. Non paucos sanatos esse ex Medicorum commentariis constat; cum autem hæc victus ratio posita sit in recto sex rerum non naturalium usu, sumptis ex morbi causis indicationibus, de iis omnibus sic statuunt: monent nempe suos ægotantes ut contra æris inelismetiam vestibus idoneis accurate se se muniant, caveantque ne externum frigus corporis habitum plus æquo denset, cohibita quippè, ajuut, ob interceptam transpirationem effluvia, tacitas in humoribus fermentationes movent & fovent ad fermenti arthritici maturationem. De exercitiis corporis, somno & vigilia animique pathematis sic decernunt, ut omnes animi motus rationis frano quantumpoterunt, regant. Vigiliarum & somni sic componantur tempora, ut, majora sint vigiliarum: stragulis autem de nocte sic se operiant, ut si non sudor, saltem mador corporis sub auroram sequatur; sudores quippe maturi; ad præcavendam arthritidem utilissimos esse idcirco censent, quòd serofos humores è toto corpore exhauriant. Is demum exercitiorum fir modus ut ante prandium interdum ad sudorem usque se exercent, & si in quietis aut motus excessu peccandum sit, in motu potius excedant, memores decreti Hippocrat *Ἐκκινῶν ἑμαίης ἀνομίαν πρῶτον ἀνομίαν πῶς*: exercitium sanitatis esse. non saturari cibo, & impigrum esse ad labores. Hortantur imprimis, ut in ciborum delectu summa a libetatur diligentia, nec erretur in eorum quantitate, usu, & utendi modo: cum enim, inquitur, ex cibo & potu congeratur in corpore arthritidis seminarium, de recuperata in integrum sanitate non gaudebit arthriticus, qui genio suo præter modum indulgens, in fugiendis quæ noxia sunt, sibi vim non fecerit. Itaque vini usum penitus vetant, quod experientiâ compertum habeant, plurimos abstinentiæ fure ab illo potu pretium, securam ab arthritide valetudinem tulisse. Jubent, ut piscium in genere parcus sit usus, exulent verò omnino à mensis qui sunt mollior-

res, ut sunt cyprii, anguilla, & similes: nigro quoque calculo notant legumina, caseum, & alia hujusmodi quae terrena quae abundant substantia, obstructions in alvo parete nata sunt: nec desunt qui jure vel injuriâ critico suo atramento ex alimentorum arthriticis accommodatorum albo delent, gallos, gallinas, capones, phasianos, perdicis & columbas, quod nempe podagram, ut asserunt, copiosissime patiantur, nitrumque, calculos & aenas vorent, ex quibus in ventriculo suo modo concoctis facile aliquid salis, terrestres, & tartarei caruius, arthritidis postea materiam præbere possit. Alii è contra nequidem probabiliori argumento brassicam laudant, quod inter eam & vinum arthriticis noxium naturae quoddam intercedat ex Plinio dissidium. His ita circa sex res non naturales compositis, in remediorum administratione sic procedunt: vere & autumno, quibus temporibus peculiari quadam *συστήσι* humores solent assati venæ sectionem celebrant; tum ut hoc veluti stabello eorum motus ventiletur, tum ut depletis vasiviam subiiciant ad alia remedia, quae propius morbi causam respiciant: idcirco solennes quoque purgationes sub æquinoxia instituunt, easque patant ex his medicamentis quae serosam colluviem præcipue eliciunt: unde commendant imprimis hermodactylos, quibus ob signaturam, ut loquuntur, singularem vim inesse asserunt humores qui arthritidem efficiunt educendi. Præter solennes autem illas purgationes etiam singulis mensibus, imo & brevioribus intervallis blandiora sicut purgantia exhibent, quibus sentinæ saburram everrunt, & ne obstructions sicut impediunt. His demum, ne quid prætermisisse videantur, veterum Medicorum exemplo, speciosa quedam antidota, quae antipodagrica vocant, adjiciunt; eaque alii ad sex menses, alii ad annum integrum, hac vel illa formula majore vel minore dosi pro morbi & ægrotaantium statu oggerunt: singulari horum proprietate, ut aiunt, sordium reliquæ quæ purgantium vim subterfugerunt, absumuntur: serosa illuvies sensim sine sensu discutitur, corpusque una ad matutinos sudores disponitur. Præcipua vero ut loquuntur, simplicia ex quibus antidota illa componuntur, sunt chamæpythis, chamædryis, hypericum, aristolochia longa & rotunda, centaarium minus, rhaponticum vetum, gentiana, meum, aliaque amara & adstringentia, quæ ventriculum roborando, chylicationis opus juvant, atque sæculentias salinosas habentur medicamenta sale volatili & sulphuro balsamico prædita, quatenus nempe hæc sale fixum exaltant, illa acetosum frænant, atque hæc est methodus quæ olim Carolo Quinto à Medicis Genuensibus præscripta, non parvum Imperatori levamen, summam vero gloriam & insignem nominis commendationem Medicis contulit. Verum tutior multum, compendiosior & præstantior est, quæ per *γαλακτοπιόνη* suscipitur prophylaxis: est quidem tutior, nam præterquam quod prædicta antidota, ut pote non parum calida & sicca congenerem in plerisque arthriticis viscerum intemperiem intendant, adeoque si diffusam per corpus serosam illuviem exsiccent, latentem in partium officialium dyscrasie ejus fontem & scaturiginem augment, tum etiam hoc nomine censerî debent vitiosa, quod eadem illa abstergendi facultate qua noxios humores abradunt, non nihil etiam humidi primigenii delibent & deterrant; hæcque ratione, diuturniore usu *ἐκ τῶν γαλακ*, sive præmaturam senectutem inferant: cum è contra lac coævum nobis alimentum & principis vite, si quid aliud; familiare partes omnes ætate, laboribus, & dolorum *συνόβια* attritas exsiccas & squalidas gratæ cujusdam & *ὠσερῶς* humiditatis allapsu & influxu, ut certam æstivis exuccam & hiuleam ardoribus tempestivus imber irriget, fovcat, & restitiat, earumque calorem qui prius erat *ἀκμώδης* ustulator & deprædator in halitosum & salutarem nectarem suo rore immutat, sicque coctiones omnes instauro, non ut præmaturè senescant, sed potius ut repuerascant *γαλακτοπιόνη*, efficiat: nec solum tutior, verum etiam compendiosior est, & minus intricata dixit ex lacte; nam posthabitâ scrupulosâ ciborum estimatione, & neglectis quæ

in eorum usu & utendi modo observari solent cautionibus, sufficit, ut negotians nullo alio alimento utatur : mane, & vesperi lac recens emulsum, majore vel minore quantitate pro modulo ventriculi sorbeat : circa meridiem, comedat cum pane albo hordeo aut farina hordeacea coctum, & inter utendum, ut quæ ex ejus usu congeri solent in prima corporis regione excrementa, ne coæservata & cummulata obstructions viscerum demum pariant, excernantur alternis diebus, aut bis saltem in hebdomada. Extractum rhei, aut pilulas ex eo pulverato confectas deglutiat, singulique mensibus, quo si quid impuritatis in remotiores partes irreperit, educatur: paulo validius medicamentum usurpet, quale erit, si concinetur ex foliis orientalibus, rheo electo, & syrupo de floribus persicorum; frustra enim adhiberentur potentiora, cum in prophylaxi non evocandus sit humor ex articulis in quos nondum influxit, sed solum è majoribus vasis, è quibus sine magno molimine ad alvum derivati potest. Denique præstantiorem esse testantur tot insignia illustriù agrotantium nomina, tot appense in Esculapii templo gratorum convalescentium tabulæ, & reverà cum in arthritidis prophylaxi omne ferat punctum, qui materiarum arthriticarum proventum præcavet, quid efficacius ad id præstandum quam lactis usus, quod nullum in coquendo ventriculo negotium facescit, quod hepar gratiosius humoris *ικμύλειος*, cæterasque partes nutritias ad temperamentum & complexionis medioeritatem gentilitiâ, & consociali humiditate revocat, quod sanguinem alienæ cujuscumque qualitatis expertem gignit, quod denique si quid esserum, salum, & acre in vasa aut alias partes secesserit, rorulenta substantiæ suæ pinguedine emollit aut obtundit. Lac oculis dolentibus affusum succi pungentis acrimoniam demulcendo dolorem sedat, quidni inuis sumptum eadem adversus consimilium succorum aculeos facultate possit, si pulmonû cum ab acri, salso, & nitroso rheumate exeduntur, est balsamum? Cur non & articulorum ab ejusdem rheumatis excursibus periclitantium erit tutela, præsertim cum non infrequentes siant ab articulis in pulmones, & vice versâ petulantis seri translationes? Postremò si sanguis est bilis aliorumque ferocientium humorum frangum, cur lac qui sanguis est iccalbarus, aut purioris saltem chyli proles eadem dote non gaudebit? Itaque cum hic morbus pueros rarò afficiat, rectè suis rebus prospiciet arthriticus, si lacte repurificans, puerorum naturam & temperamentum induerit.

Ergo præcavendæ Arthritidi γαλακτοποσία.

Proponebat Parisiis FRANCISCUS PICOTE* DE
BELESTRE, Parisinus, Baccalaureus Medicus.
A. R. S. H. 1683.

Apud Franc. Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographum,